Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 9. Warszawa, 28 listopada 1931 roku. № 48

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO I SŁODOWNICZEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKCJA I ADMINISTRACJA — Warszawa, Wiejska 17. — Telefon 9-05-96. Otwarta od 1 do 3 po poł.

PIOTR SALMONOWICZ.

Chłodnictwo a przemysł piwowarski w Polsce.

Pomimo faktu, że chłodnictwo jest jedną z najmłodszych może gałęzi życia gospodarczego w Polsce i charakteryzuje się niskim stopniem swego rozwoju, — z urządzeń chłodniczych korzysta już szereg przemysłów, a przedewszystkiem przemysł przetwórczo - rolniczy (mleczarsko - jajczarski, mięsny i t. d.), oraz przemysły fermentacyjne i chemiczne (piwowarstwo, gorzelnictwo, drożdżownictwo, rafinerje nafty i t. d.). Prócz zastosowania sztucznego zimna w dziedzinie produkcji i obrotu artykułami żywnościowymi, ulegającymi szybkiemu zepsuciu, używane jest ono dla rozmaitych celów przemysłowych, w nauce i medycynie i t. d.

Pod względem terytorjalnym sieć chłodniczą w Polsce ilustruje następująca tablica (dane Komitetu Chłodnictwa przy Min. Przem. i Handlu, zebrane na podstawie przeprowadzonej ankiety):

Stan na 1 października 1931 r.

Województwa	Ilość instalacji		Wydajność w kalorjach	
	Ogólna	Przem. piwow.	Ogólna	Przem. piwow.
M. st. Warszawa	58	5	2 410.930	1.140.050
Warszawskie	13	1	1 464 600	50.000
Łódzkie	18	2	492.500	15.000
Białostockie	2	—	56.750	—
Nowogródzkie	1	—	15 000	—
Wileńskie	3	2	117.500	100.000
Kieleckie	12	3	667.450	100.000
Lubelskie	3	—	366 000	—
Krakowskie	58	6	6 870 000	2 153.500
Tarnopolskie	1	—	60 000	—
Lwowskie	35	4	3.772.850	1.050.000
Poleskie	3	—	12 500	—
Poznańskie	66	11	4.073 250	1.568 500
Śląskie	57	11	5.444 710	2.845.900
Stanisławowskie	14	2	571.300	175.000
Pomorskie	67	9	3.572 450	542.000
Ogółem	411	56	29.968.120	9.713.950

Jak wynika z tego zestawienia województwa wschodnie i południowo-wschodnie posiadają instalacje chłodnicze w wybitnie niedostatecznej ilości, nie odpowiadającej w żadnej mierze potrzebom naszej produkcji i obrotu artykułami szybko się psującymi. Tego rodzaju wadliwe pod względem terytorjalnym rozmieszczenie sieci chłodniczej w Polsce powstało głównie w rezultacie tendencyjnej polityki gospodarczej państw zaborczych. W odniesieniu zaś do przemysłu piwowarskiego sieć chłodnicza obejmuje wszystkie centra produkcji piwa, jakiemi są Śląsk, Poznańskie, Pomorze, Warszawa, Lwów, oraz pomniejsze zakłady.

Udział przemysłu piwowarskiego oraz innych przemysłów sieci chłodniczej przedstawia następująca tablica (dane Komitetu Chłodnictwa):

	Ilość instalacji	Wydajność	% og wydajn.
Przemysł piwowarski	56	9 713 950	32 5
„ mięsny	120	8.274.590	27.7
„ chemiczny i naftowy	44	7.459 660	24.9
„ spożywczy	70	2.650.070	8.8
„ mleczarsko-jajczarski	73	1.128.000	3.9
„ cukierniczy	29	530.970	1.9
„ gorzelniczy i drożdżow.	4	42.500	—
„ rybny	1	20.000	—
Fabrykacja lodu	4	91.350	—
Instal. dla celów naukowych	10	57.000	—
Ogółem	411	29.968.120	100.0

Pod względem więc wydajności pierwsze miejsce zajmuje przemysł piwowarski, którego chłodnie mogą wytworzyć jedną trzecią całkowitej produkcji sztucznego zimna w Polsce. Zastosowanie sztucznego zimna w piwowarstwie jest konieczne, gdyż stanowi ono niezbędny współczynnik w każdem niemal stadjum produkcji piwa. Duże chłodnie posiadają nast. browary: Okocimski (o wydajności 1.520 tys kal.), Tyski w Tychach (1.440 tys. k.), Romana ks. Sanguszki w Tarnowie (830 tys. k.), Lwowskiego T-wa Akc. Browarów (800 tys. k.), Żywiecki (576 tys. k.), Haberbuscha i Schiele w Warszawie (500 tys. k.). Rybnicki (350 tys. k.), Obywatelski w Tychach (240 tys. k.), Zamkowy w Cieszynie (210 tys. k.), oraz szereg innych browarów, korzystających z instalacji chłodniczych o mniejszej wydajności.

Nad rozwiązaniem całokształtu zagadnienia rozbudowy sieci chłodniczej w Polsce czuwa — poza resortowymi Ministerstwami — wspomniany wyżej Komitet Chłodnictwa, istniejący od roku 1920 przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Należy tu podnieść, że do zakresu działalności Komitetu Chłodnictwa należy między innymi udzielanie fachowych porad, dotyczących zarówno budowy nowych instalacji chłodniczych i przebudowy istniejących, jak i najwłaściwszej w konkretnym wypadku metody konserwacji tych urządzeń. Nie ulega wątpliwości, że we własnym interesie przemysłu piwowarskiego leży jak najszersze korzystanie w tym zakresie z usług Komitetu.

Wyjątkowo niepomyślna konjunktura gospodarcza stoi na przeszkodzie do szybkiego rozwoju chłodnictwa w Polsce, tem niemniej zastosowanie sztucz-

---

69)

Inż. MARJAN KIWERSKI.

Dzieje piwowarstwa.

Coraz gorsze rodzaje winogron, gorsze gatunki win i wyższa ich cena, wpływają częściowo na to, że piwowarstwo w połowie wieku dziewiętnastego stopniowo przemienia się z rzemiosła na przemysł poważny. W związku z powiększeniem się produkcji zaczęto nareszcie w piwowarstwie szwajcarskiem wprowadzać więcej nowoczesne urządzenia, bardziej odpowiadające celowi. Z biegiem czasu więcej niż połowa browarów szwajcarskich korzysta z siły wodnej i parowej, sprowadza lepsze i właściwsze surowce zagraniczne, a wszystkie te zmiany urządzeń dotychczasowych powodują otrzymanie pełniejszego i trwalszego piwa.

W roku 1883, według danych statystycznych Związku Browarów Szwajcarskich, istniały w Szwajcarji 423 większe lub mniejsze wytwórnie piwa (1 browar na 6.700 mieszkańców). Z liczby tej 81 browarów posługiwało się siłą parową, 57 — siłą wodną, 62 — końmi, a 223 browary — wyłącznie tylko pracą ręczną. Postępująca już w tym czasie koncentracja doprowadziła do zmniejszenia się liczby browarów, których następnie Szwajcarja posiada:

w roku 1890 — 344
„ 1892 — 340
„ 1897 — 275
„ 1900 — 245
„ 1901 — 240
„ 1905 — 186
„ 1907 — 167
„ 1912 — 160

Po wojnie światowej koncentracja browarów staje się jeszcze większą i Szwajcarja liczy:

w roku 1918 — 102 browary
„ 1919 — 97 „
„ 1921 — 93 „

nego zimna w najrozmaitszych dziedzinach naszego życia gospodarczego, a niemniej i w piwowarstwie, czyni stałe postępy. co świadczy niewątpliwie o zrozumieniu przez sfery gospodarcze korzyści, płynących z użycia tego zimna.

SPRAWOZDANIE STENOGRAFICZNE
z 32 posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej
z dnia 16 października 1931 r.

Wyjątek z dyskusji nad ustawą o opodatkowaniu piwa.

(Ciąg dalszy).

Argumenty, które słyszeliśmy od p. referenta na komisji, których wprawdzie tutaj na plenum nie powtórzył, nie mogą nas przekonać. Mówił, że podwyższenie jest sprawiedliwe, bo wartość pieniądza spadła. No cóż z tego, drogi Kraków za grosz, kiedy grosza niema. Może być to pod względem teoretycznym słuszne, że należy podnieść cenę, gdyż pieniądz stracił na wartości, ale za to przecież ilość tego zdewaluowanego, że się tak wyrażę, w każdym razie mniej wartego pieniądza, jest mniejsza, ludność ma go znacznie mniej i dlatego najdrobniejsza nawet zwyżka cen musi spowodować obniżkę konsumcji.

Pan referent przedstawił również swój rachunek. Niezupełnie się on zgadza z moim rachunkiem, jednakowoż gdy się uwzględni podatki komunalne i dodatki do podatków, wychodzi na litrze 4 grosze więcej. Przyznaję, że 4 grosze zwyżki na litrze, to nie jest tak dużo jednakowoż naogół i p. Minister Skarbu i p. referent liczyli, że z tego źródła wpłynie do Skarbu Państwa 5.500.000 zł. żeby 5½ miljona więcej wydobyć z przemysłu, którego konsumcja i produkcja tem samem się skurczy, to nie wydaje mi się tak bardzo na obecne czasy możliwe. I dlatego tej pewności p. referenta co do tej podwyżki ja osobiście podzielić nie mogę, co więcej twierdzę, że to jest złudzenie i że tych 5½ miljona złotych jednak do Skarbu nie wpłynie, bo konsumcja kurczyć się będzie, zwłaszcza jeżeli te i owe browary podniosą ceny.

Z tych względów, o których mówiłem, Klub nasz głosować będzie przeciwko całej ustawie, ponieważ uważamy, że wcale nie jest na czasie podnoszenie cen i obciążanie przemysłu, którego produkcja, jak to w cyfrach jest uwidocznione, i tak już się kurczy.

Ale zdajemy sobie sprawę, że mimo takiego naszego stanowiska ustawa nie będzie odrzucona. Na ten więc wypadek proponujemy zmiany, które w tej chwili odczytam. Są one zawarte w odbitce Nr. 61. Proponujemy w art. 3 punkt 1 kwotę 8.30 zł. zastąpić kwotą 7.50, zł. 8.75 zastąpić kwotą 8 i stawkę 9.20 zastąpić kwotą 8.50. Zdaje mi się, że argument. który p. referent przytoczył, że jesteśmy przychylniejsi dla przemysłu piwowarskiego niż sami browarnicy, polega na nieporozumieniu, bo ten ustęp, który p. referent czytał z jakiegoś memorjału, dotyczy dodatku komunalnego i mieści się w poprawce naszej do Nr. 3, to jest w proponowanym przez nas punkcie 5. Więc i dlatego ze względów przytoczonych prze-

---

w roku	1925 —	66	browar.
„	1927 —	60	„
„	1929 —	55	„

Produkcja ogólna browarów szwajcarskich wynosi:

w roku	1867 —	280	tys.	hl.
„	1868 —	355	„	„
„	1869 —	358	„	„
„	1870 —	376	„	„
„	1871 —	466	„	„
„	1872 —	525	„	„
„	1873 —	670	„	„
„	1874 —	717	„	„
„	1875 —	742	„	„
„	1876 —	785	„	„
„	1877 —	884	„	„
„	1880 —	976	„	„
„	1881 —	1009	„	„
„	1888 —	1033	„	„
w roku	1892 —	1300	tys.	hl.
„	1897 —	2003	„	„
„	1900 —	2166	„	„
„	1905 —	2265	„	„
„	1907 —	2436	„	„
„	1910 —	2450	„	„
„	1911 —	2900	„	„
„	1912 —	3100	„	„

Lata 1907 do 1913 nazwać można złotym okresem rozwoju piwowarstwa szwajcarskiego. U schyłku roku 1911 produkcja piwa w tym kraju wzrosła do trzech miljonów hektolitrów i na tym poziomie zdołała się utrzymać w ciągu dwóch lat następnych, a wielką wojnę światową poprzedzających.

Na początku wieku dwudziestego Szwajcarja staje się terenem prób unowocześnienia piwowarstwa nietylko swego kraju, ale i przemysłu piwowarskiego całego świata. Stacja doświadczalna piwowarska w Zurychu ogłasza już od roku 1900 wyniki

ze mnie, proponuję by te poprawki do ust. 1, art. 3 wprowadzić.

Nasza poprawka do ust. 2 art. 3 mówi o podwyższeniu opodatkowania piwa pochodzącego z zagranicy i z W. M. Gdańska. Powodów nie przytaczam, ale są one zupełnie zrozumiałe; chodzi o to by dla krajowego przemysłu stworzyć lepsze warunki i zmniejszyć konkurencję zagraniczną. Prawda, że import zagraniczny niezbyt wielki, ale jednak z cyfr przytoczonych przez p. referenta widzimy, że ten import wnosi 36.000 hl. Więc żeby się od tego zabezpieczyć, uważamy za stosowne wprowadzić tę poprawkę do ustępu 2 punktu 1, ażeby stawka podatkowa od piwa przywożonego z zagranicy lub z obszaru W. M. Gdańska wynosiła zł. 12.75 od 1 hl.

Następnie proponujemy, żeby do tego samego art. 3 dodać nowy punkt 5, który mówi o dodatku komunalnym. Otóż tutaj chwileczkę chciałbym się zatrzymać. Na komisji słyszałem ten sam argument, ale on mnie nie przekonał, że nie jest zwyczajem, żeby przy jednej ustawie poprawiać drugą ustawę. No tak ale jeżeli się to tak organicznie łączy, jak w danym wypadku, to jest to zupełnie logiczne i nie rozumiem argumentu, któryby temu przeszkadzał zwłaszcza, że mamy za sobą już pewnego rodzaju uzus, mianowicie w tej samej utsawie, na którą się powołujemy, mianowicie w ustawie o tymczasowych finansach komunalnych zostały pewne paragrafy przeredagowane i zmienione odpowiednio do ustawy o spirytusie. Nie widzę więc powodu, dlaczegoby i w tym wypadku nie zastosować tego samego uzusu. Ostatnia poprawka dotyczy pkt. 3 art. 11 który mówi: „O ustanowieniu zastępcy należy donieść władzy skrabowej, która orzeka czy proponowana osoba może być dopuszczona do zastępstwa". Tutaj widzimy niebezpieczną ingerencję władzy państwowej i dlatego proponujemy to skreślić. Jeżeli chodzi o sankcje karne, w razie jakiegoś przestępstwa, zwłaszcza podatkowego, to następne punkty tego artykułu załatwiają to dostatecznie i niebezpieczeństwo dla Skarbu jest w całości zażegnane.

Będziemy głosowali przeciw ustawie głównie z tego powodu, że przy przemyśle piwowarskim, w naszem przekonaniu, należy ziszczać ten ideał gospodarki, żeby specjalnie ochraniać przemysł oparty na surowcach rodzimych i przystosowany do rynku wewnętrznego.

Wicemarszałek Makowski:

Głos ma p. Mikołajewski.

P. Mikołajewski:

Wysoka Izbo! Stoimy wobec znacznego podniesienia podatków pośrednich. Podatki te spadają zawsze na barki szerokich mas ludowych i już przez to samo znajdują u nas zasadniczych przeciwników. Dziś Sejm sanacyjnej większości uchwali zwiększenie podatków od piwa, wina i miodu syconego, co da nowe kilkunastomiljonowe podniesienie tej najszkodliwszej kategorji podatków. Musimy przytem stwierdzić, że podniesienie podatku od piwa, przy naszej i tak niskiej konsumcji piwa musi wywołać dalsze ograniczenie produkcji w tej gałęzi przemysłu i dotychczasowy 30% spadek ilości zatrudnionych pogłębić.

Podniesienie w trójnasób opodatkowania win

---

pierwszych prac teoretycznych, uzupełnionych doświadczeniami praktycznemi nowego systemu piwowarstwa Dr. Nathana. O doświadczeniach tych pisze Prof. Dr. P. Lindner w artykule drukowanym w roku 1901 w „Wochenschrift für Brauerei", mówiąc, że przemysł piwowarski znajduje się obecnie „w przededniu wielkiej rewolucji, która otwiera przed nim drogę świetnego rozwoju".

W roku 1903 na Międzynarodowym Kongresie Chemji w Berlinie Dr. Nathan po raz pierwszy wykłada publicznie zasady swego systemu w odczycie pod tytułem: „O sposobie przyśpieszenia fermentacji i dojrzewania piwa". Problemem zasadniczym nowego systemu piwowarstwa Dr. Nathana było zapewnienie zupełnej czystości biologicznej, oraz skrócenie czasu fermentacji i przyśpieszenie dojrzewania piwa. W celu urzeczywistnienia swoich planów Dr. Nathan wprowadza po raz pierwszy do piwowarstwa specjalne zbiorniki aluminjowe, zwane potem „Hansenami", w których odbywa się cała niemal uproszczona znacznie produkcja piwa. Prace i doświadczenia Dr. Nathana trwają przeszło dwadzieścia cztery lata, a prowadzone są w kierunku stałego udoskonalenia nowego systemu piwowarstwa.

Zawdzięczając systemowi nathanowskiemu, podczas fermentacji brzeczki w zbiornikach zamkniętych browary uzyskują kwas węglowy, jako cenny produkt poboczny przemysłu piwowarskiego. Nowy system wytwarzania piwa, wypróbowany dostatecznie w instytucie Dr. Nathana w Zurychu, w zastosowaniu swem do przemysłu fabrycznego dający liczne korzyści (minimum czasu, miejsca, zaników, robocizny, wreszcie możliwości zakażenia produktu wytwarzanego), wprowadzony został następnie w szeregu browarów całego świata, a przedewszystkiem w ojczyźnie wynalazcy.

Szybkość rozwoju piwowarstwa szwajcarskiego poczytać należy za zasługę niemałą, wziąwszy pod uwagę, że przemysł ten cały prawie kontyngent surowców potrzebnych musi sprowadzać od sąsiadów

owocowych, dające w rezultacie przewyżkę stawki podatkowej nad wartością samego napoju, musimy traktować jako podatek prohibicyjny, zamykający tę powstającą dopiero gałąź produkcji krajowej. Już raz produkcja ta została uderzona na korzyść win zagranicznych przez 90% ulgę celną dla win gronowych francuskich. Obecnie gdy mimo wszystko wina krajowe zdobyły ⅓ spożycia wszystkich win, dla importu z zagranicy, dla interesu obcego kapitału krajowe winiarstwo ma być zniszczone.

W przedłożeniach tych obok fiskalizmu, nieliczenia się z interesami spożywcy i wysługiwania się obcym kapitalistom, musimy podnieść ujawnioną tendencję naganiania spożywców do wzmożonego konsumowania wódki. Spadające wpływy monopolu spirytusowego wywołują te środki podparcia naszego „pijanego" budżetu. Ze względu na dobro konsumenta, ze względu na istniejący kryzys pracy przeciwstawiamy się jaknajbardziej kategorycznie tym ustawom, podnoszącym opodatkowanie szerokich mas.

Wicemarszałek Makowski:

Głos ma p. Idzikowski. P. Idzikowski:

Wysoki Sejmie! Nie zauważyłem poprzednio pewnego szczegółu, mianowicie w poprawce Nr. 4 wstawiającej art. 7 proponuję aby to nie był art. 7a, tylko art. 8 i aby dalsza numeracja artykułów odpowiednio była zmieniona, a więc art. 9, art. 10 i t. d.

Następnie pragnę zaznaczyć, że w przemówieniach przed chwilą wygłoszonych, istotnych zmian i istotnych argumentów, któreby mię przekonały co do postawionych poprawek mniejszości, nie usłyszałem, poza temi samemi z któremi spotkałem się już na komisji. Pragnę zaznaczyć, że istotnie stawki, których domagał się związek browarów, odnoszą się do komunalnych zwyżek, które przytaczam. Tak jest, to jest tylko nieporozumienie.

Pozatem wypowiadam się przeciw poprawkom ogłoszonym przez mniejszość.

Proszę o uchwalenie ustawy w brzmieniu rządowem wraz z poprawkami komisji.

(Przewodnictwo obejmuje Marszałek).

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania. Do art 1 i 2 niema poprawek, uważam je za przyjęte w brzmieniu komisyjnem.

Do art. 3 jest poprawka p. Gruetzmachera. Kto jest za tą poprawką, zechce wstać. Stoi mniejszość, poprawka upadła.

Do następnych artykułów niema poprawek, uważam je za przyjęte.

Do art. 11, który teraz po zmianie numeracji będzie artykułem 12, jest poprawka p. Gruetzmachera. Kto jest za tą poprawką zechce wstać. Stoi mniejszość, poprawka upadła.

Do następnych artykułów niema poprawek, przeto przechodzą one w brzmieniu komisyjnem.

Kto jest za całością ustawy wraz z tytułem, zechce wstać. Stoi większość, ustawa w drugiem czytaniu przyjęta.

Ponieważ nie przyjęto poprawek, więc dziś już możemy przystąpić do trzeciego czytania. Kto jest za ustawą zechce wstać. Stoi większość, ustawa w trzeciem czytaniu przyjęta.

---

zagranicznych. Szwajcarja w latach przedwojennych obsiewała jęczmieniem zaledwie pięć tysięcy hektarów, zbierając rocznie około stu tysięcy centnarów metrycznych tego podstawowego surowca piwowarskiego, a co się tyczy chmielu, to o plantowaniu tej rośliny nie było nawet mowy. Zapotrzebowanie roczne piwowarstwa szwajcarskiego wykazało w tym okresie czasu cyfrę sześciuset tysięcy centnarów metrycznych słodu jęczmiennego i sześćdziesięciu tysięcy cnt.-mtr. chmielu. Powojenne zapotrzebowanie Szwajcarji na chmiel, podług notowań naszej prasy codziennej, wynosi obecnie rocznie około 6.500 cnt. mtr., ilość sprowadzanego słodu przekracza cyfrę 465 tysięcy centnarów metrycznych.

Udział Polski w tych dostawach chmielu i słodu jest jednak dotychczas minimalny, gros zapotrzebowania pokrywa Czechosłowacja, Niemcy, częściowo Jugosławja, spore transporty słodu sprowadza Szwajcarja z Francji i Węgier. Jeden z poważniejszych browarów Szwajcarskich, produkujący około 265 tysięcy hektolitrów piwa, sprowadza rocznie około 400 cnt. mtr. chmielu, w tej liczbie 60% dostarcza Czechosłowacja, 30% — Niemcy i około 10% — Polska. Import słodu dla tego browaru wynosi rocznie około sześciuset wagonów, z tej liczby na Czechosłowację przypada czterysta wagonów, na Niemcy dwieście wagonów, brak natomiast zupełnie importu z Polski.

Wobec wielkich ilości surowców sprowadzanych, wobec całej różnorodnej masy przywożonego do kraju piwa obcego, podziwiać doprawdy należy chwalebne wyniki piwowarstwa szwajcarskiego, które jakość produktu wytwarzanego doprowadziło do odpowiedniego stopnia doskonałości, wytrzymującego groźną konkurencję zagraniczną. Statystyka cyfr wywozu i przywozu piwa najlepiej oświetla te sprawy.

(C. d. n.).

ORGANIZACJA PRODUCENTÓW JĘCZMIENIA.

19 b. m. odbyło się w lokalu Rady Nacz. Org. Ziemiańskich posiedzenie Komisji Organizacyjnej Krajowego Zw. Wytwórców Jęczmienia Browarnego, w obecności przedstawicieli Min. Rolnictwa nacz. Hosyra i dr. Pilcha, Min. P. i H. Woytyny, P. I. E. nacz. Piotrowskiego, oraz przedstawicieli sfer naukowych, prof. Chrząszcza i Korańskiego.

Po podkreśleniu przez prez. Skrzydlewskiego konieczności i formalnego skonstytuowania się Ogólno Polskiego Zw. Wytwórców Jęczmienia Browarnego, referował inż. Radomyski obecny stan prac organizacyjnych na terenie woj. zachodnich. Przy sposobności pokazu próbek jęczmienia browarnego w Poznaniu, zawiązano Związek Wytwórców Jęczmienia Browarnego woj. zachodnich, liczący obecnie 12 kół lokalnych. Następnie przedstawił p. Radomyski przebieg pokazu próbek jęczmienia browarnego w Poznaniu, oraz z konferencyj w sprawie obrotu słodem odbytych w Poznaniu i w P. I. E. w Warszawie. Wicedyr. Warsz. Izby Rolniczej W. Kuczewski omówił stan prac organizacyjnych na terenie woj. centralnych, na którym istnieje obecnie 9 kół lokalnych, ponadto trzy koła są w fazie organizacji. Powzięto jednomyślnie uchwały, dążące do bazzwłocznego ukonstytuowania się na terenie woj. centralnych 2-ch Związków Wytwórców Jęczmienia Browarnego. Postanowiono wprowadzić wysoki standart ruchomy przy kwalifikacji jęczmion, zwłaszcza eksportowych, oraz przyjęto w zupełności punkt widzenia prez. Skrzydlewskiego, iż zastosować należy silny system represyjny w stosunku do członków Związków, którzyby usiłowali przełamać obowiązujące przepisy standaryzacyjne czy handlowe. Środki te, muszą jednak znaleźć ekwiwalent w korzyściach i przywilejach przyznanych przez czynniki miarodajne dla zakwalifikowanego przez Związek materjału handlowego. Wyjaśniono w ciągu zebrania, że skargi sfer handlowych co do niemożności zakupienia w kraju większych jednolitych partji jęczmienia spowodowane są traktowaniem jęczmienia w gospodarstwach jako doraźnego jesiennego źródła dopływu gotówki, i rozkładaniem z tego powodu jego sprzedaży na raty. Mogłaby temu zaradzić odpowiednia akcja kredytowa.

Powołano do życia dwie komisje: 1) Komisję Statutowo Regulaminową w składzie: Prez. A. Byszewski jako przew., pp.: Łoś, Kuczewski, Prus-Wiśniewski, Radomski, 2) Komisję „Produkcji Jęczmienia Browarnego" w składzie: prof. prof. Chrząszcz, Niklewski i Rożański, jako przedstawiciele nauki, pp. inż. Puc, Kazimierz Sinarski - Czaplicki, Bernstein jako przedstawiciele praktyki rolnej, dr. Goldmann i Barcikowski jako przedstawiciele sfer handlowych, z zastrzeżeniem przyjęcia wyborów przez nieobecnych, oraz uchwalono zwrócić się do Centralnego Zw. Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Polsce i do Zw. Browarów Polski Zachodniej w Poznaniu z prośbą o wydelegowanie po 1 członku do tej komisji. Obu komisjom przyznano prawo kooptacji.

Komisja Produkcji pomyślana została jako stały organ odradczy i naukowy Związku. Natomiast Komisja Statutowo Regulaminowa powołana została do jaknajszybszego przygotowania formalnego ukonstytuowania się Ogólno Polskiego Zw. Wytwórców Jęczmienia Browarnego. Ukonstytucwanie się i zalegalizowanie Ogólno Polskiego Zw. Wytwórców Jęczmienia Browarnego, powinno nastąpić najdalej do 15-go grudnia b. r.

Na zebraniu naszkicowano projekt powołania do życia już w przyszłym sezonie handlowym wielkich targów na jęczmień browarny. Jako przypuszczalne miejsce urządzenia tych targów wskazano Toruń. (Gazeta Handlowa).

Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zebranie Zarządu C. Z. P. P. i S. W związku z podwyższonemi opłatami akcyzowemi od piwa w dniu 30 b. m. odbędzie się w Warszawie Zebranie Zarządu C. Z. P. P. i S. Na porządku dziennym między innemi postawiona jest sprawa jednolitej butelki piwnej, której kilka typów już opracowano.

Zebranie browarów. Z inicjatywy browarów zainteresowanych na rynku piwnym w północnej części województwa warszawskiego, w dniu 2 grudnia o godz. 11-ej przed południem w lokalu Związku Właścicieli Browarów przy ulicy Wiejskiej 17 odbędzie się zebranie tych browarów mające na celu rewizje cen browarów małych i średnich.

Składki członkowskie. Wpłaty składek członkowskich we wszystkich naszych związkach uległy wielkiemu opóźnieniu, przez co organizacje te widzą się zmuszone bardzo energicznie nalegać na regulowanie należności za czas ubiegły. Związek Właścicieli Browarów w Polsce na mocy uchwały Zarządu i w myśl statutu, o czem za-

wiadomił wszystkich zainteresowanych, będzie widział się zmuszony do skreślenia z listy członków te browary, które zalegają z opłatą za rok 1930 i lata poprzednie, o czem nieomieszkamy donieść na łamach naszego tygodnika.

Drożdże suszone. W ostatnich czasach otrzymaliśmy kilka zapytań o adres browaru wyrabiającego pastewne drożdże suszone. Uprzejmie prosimy o łaskawe nadsyłanie ofert do C. Z. P. P. i S.

Statystyka. Kiedy pierwszy raz w m. wrześniu zwróciliśmy się do naszych czytelników z prośbą o nadsyłanie nam informacji, ile piwa sprzedał browar w poszczególnych miesiącach, we wrześniu otrzymaliśmy 84 odpowiedzi na termin i 6 spóźnionych, w październiku 56 terminowych i 14 spóźnionych, a w listopadzie już tylko 44. Jeżeli zainteresowanie browarów działem statystycznym, który jest jedynym sprawdzianem stanu spożycia na ogólnym rynku jak i stanu produkcji w poszczególnych browarach, nadal będzie coraz mniejsze to w niedługim czasie będziemy zmuszeni zupełnie zlikwidować stałe, bo co miesiąc dokonywane, informowanie browarów co do procentowego ich udziału w ogólnym zbycie. Po zamknięciu obliczeń każdego miesiąca, każdy browar, który nas informuje o wysokości swojej sprzedaży otrzymuje informacje: 1) ile wynosiła sprzedaż piwa w miesiącu sprawozdawczym w całym kraju; 2) ile wynosiła sprzedaż w okresie od 1 stycznia do końca miesiąca sprawozdawczego w całej Polsce; 3) ile wyniesie ogólna przypuszczalna produkcja w roku sprawozdawczym; 4) jaki procentowy udział miał informowany browar w produkcji roku poprzedniego; 5) ile wynosi jego procentowy udział w miesiącu sprawozdawczym i 6) w okresie od 1 stycznia do tego miesiąca jak również 7) ile wyniesie jego przypuszczalna produkcja w roku bieżącym. Podstawą do wyliczeń są dane od 1.I.1931 roku z poszczególnych miesięcy, a więc tym browarom które nadsyłają informacje tylko za ostatni lub kilka ostatnich miesięcy nie jesteśmy w możności odpowiedzieć na pytania 6 i 7, które są naszem zdaniem najważniejsze, gdyż służą jako stosunkowe i ilościowe porównanie do lat ubiegłych.

Spożycie piwa w październiku. Na podstawie danych statystycznych otrzymanych z 44 browarów, reprezentujących 61% ogólnej produkcji, spożycie piwa w październiku wynosiło 124.000 hl., to jest o 68.807 hl. mniej aniżeli w październiku roku ubiegłego (spadek 35,6%). W okresie od dnia 1.I.31 do 1.XI.31 r. sprzedano łącznie 1.688.000 hl. t. j. o 441.841 mniej (spadek 20,7%).

Sprzedano piwa:

Miesiące	1930	1931	Różnica	%
Styczeń . .	162.769	119.000	— 43.769	26.7
Luty . . .	144 292	114.000	— 30.292	21.0
Marzec . .	145.741	132.000	— 13.741	9,4
Kwiecień .	196.466	143.000	— 53.466	27,2
Maj . . .	236.321	260.000	+ 23.679	10.0
Czerwiec .	297.554	231.000	— 66.554	22,3
Lipiec . .	280.887	236.000	— 44.887	15,9
Sierpień .	248.821	190 000	— 58.821	23,5
Wrzesień .	224.183	139.000	— 85.183	38,9
Październik	192.807	124 000	— 68.807	35,1
Razem	2.129.841	1.688.000	—441.841	20.7

Wpływy akcyzowe (bez Górnego Śląska).

Miesiące	1930	1931	Różnica
Styczeń. . . .	973.000	745.000	- 228.000
Luty	883 000	731.000	— 152 000
Marzec. . . .	781.000	612.000	—169.000
Kwiecień . . .	789.000	622.000	—167 000
Maj	1.069.000	1.496.000	+427.000
Czerwiec . . .	1 289.000	1.339.000	+ 50.000
Lipiec	1 627.000	1.427.000	200.000
Sierpień . . .	1.535.000	1.234.000	—301.000
Wrzesień . . .	1.358.000	1.102.000	— 256.000
Październik . .	1.222.000	808 000	- 414.000
Razem .	11.526.000	10.216.000	- 1.310.000

CENY JĘCZMIENIA

Warszawa.	19 — 25/XI	27.— — 28.— zł
Poznań.	18 — 25/XI	27.50, 28.50, 29.— zł.
Lublin.	18 — 25/XI	24.—, 24.50, 25.—, 24.50 zł.
Bydgoszcz.	18 — 25/XI	25.50 — 26.50 zł.
Wilno.	21 — 25/XI	25.— zł.
Bielsko.	23 — 25/XI	24.— zł.
Hamburg.	19 — 21/XI	Dun Ros 5.80 flh.
	17 — 24/XI	„ „ 5.55 „
Chicago.	17 — 24/XI	Malting 40 — 59 cts. za bushel

CHMIEL.

Lublin, 19.11. Na rynku chmielarskim brak wszelkiego zainteresowania i jest w dalszym ciągu kompletny zastój — co uniemożliwia nawet wypośrodkowanie cen orjentacyjnych. Browary posiadają jeszcze znaczne zapasy chmielu z roku ubiegłego. Podwyżka podatku akcyzowego, zwłaszcza w tak ciężkich czasach, wywołała daleką idącą wstrzemięźliwość i przezorność w gromadzeniu surowców do wyrobu piwa. Eksport chmielu jest tamowany skutkiem spadku funta angielskiego. Naogół tendencja bardzo słaba jak na chmiel surowy tak i preparowany.

Lwów, 20.11. Sytuacja na rynku chmielowym niezmieniona. Brak tranzakcji, ceny niezmienione. Za towar prima płacą około zł 70 za 50 kg.

Redaktor: W. Adam. - - - - Wydawca: Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzplitej Polskiej.

Drukarnia i Litografja „JAN COTTY" w Warszawie, Kapucyńska 7.